

Приложение VI-1 – Връзки с обществеността и медии

3. Записки от Дискусия за бъдещ конкурс за Централна градска зона.

ЗАПИСКИ ОТ ОБСЪЖДАНЕ

Днес, 24.10.2012г., от 18:00 часа в Зала 1 на Централния дом на архитекта (ул. Кракра № 11), бе проведена дискусия от Ръководството на РК София-град към КАБ, с членовете на колегията, във връзка с предстоящите обществени обсъждания на заданието за конкурса за централна градска част на София.

Председателят на колегията арх.Н.Баровски благодари за присъствието на колегите, като се обърна към тях с думите, че очаква свободна и открита дискусия по този важен въпрос. Причината, за да събере колегията е поканата от кмета на София, г-жа Фандъкова, КАБ, в лицето на председателя на УС - арх.Вл.Дамянов и председателя на РК София-град, да участват в обществено обсъждане на задание за конкурс за централната част на гр.София. На обсъждането, главният архитект на София – арх.Диков, заедно с арх.Леонидов (общински съветник) са представили презентацията, която е била разпространена и от РК София-град за запознаване и подготовка с конкурса за центъра на София за следващия програмен период. Обсъждан е обхватът на зоната и други детайли, които продължават да са неясни, както за колегията, така и за гражданите на града. Ясното е, че ще представлява задание за проектиране. До седмица ще има второ обсъждане, за което колегите ще бъдат уведомени и ще имат възможност да присъстват и на него. За първи път се случва общината да изисква информация отдолу-нагоре и мнението на експерти. Затова очаква на днешната дискусия да се включат повече колеги с коментари и предложения.

На обсъждането, което не е било добре разгласено, са присъствали към 30 човека, от София 2020 е имало представители. Разглежданата презентация с проекти не е била задължителна за изпълнение. Заданието е по-скоро провокация за размисъл, въпреки, че в медиите е било съобщено друго. Като цяло, дебатът е бил сериозен. Никой не е очаквал, че ще се обсъжда предварително, затова и арх.Диков е позволил второ обсъждане. Сроковете между обсъжданията са били кратки за реакция. Пуснато е съобщение за тях в сайта на РК София-град възможно най-бързо, но нищо съществено не се е случило. Няма информация дали Общинския съвет е решил вече дали ще остане този обхват на зоната.

В случая, Софийска община има готовност, заедно с програмата на МРРБ, за усвояване на средства за следващия програмен период от 2014г., с организиране на конкурс за проектиране. Коментирани са финансирането от 750 000 лв и обхват на зона от 300 000 кв.м. Като за изпълнение на проектите в зоната след това, ще бъдат отпуснати 14-15 млн. лв. Дискусията днес е именно колегията, в лицето на членовете на РК София-град отговорно и професионално да изрази своето мнение с конкретни предложения, които да се изпратят като коментар преди да се реши заданието. Сроктът е до края на ноември, а началото на 2014г. да започнат да се реализират проектите. Имало е въпрос, дали КАБ ще прави заданието. Отговорът е що се отнася до КАБ - да участва като експертно жури, да следи за прозрачността на конкурса и да участват повече колективи и членове от Камарата с различни проекти.

Презентацията, която е показана от арх.Леонидов и с участието на нахвърляни студентски проекти за провокация, е била по поръчка на арх.Диков. Коментирано е, че подземната инфраструктура няма да се финансира по тези проекти и общината трябва да предвиди като цяло инфраструктурата на зоната преди реализацията на самите проекти. От НАГ споделят идеята за цялостна реконструкция?, за смислено задание и проекти. Добре е това, че се обръщат към РК София-град, от една страна професионално, от друга

като граждани. Ако сега гилдията не изкаже и даде своята конкретика, има опасения, че може и презентираният на обсъжданията да остане като задание.

Председателят отговори на въпроси, че зоната е свързана и със зоната за въздействие, решена в ИПГВР. В КАБ има дадено задание за конкурс за Света Неделя, за който арх.Дамянов има отрицателно становище. Отдавна има проект и за Витошка. Обезпокоително е, че се работи вече и по проекта за пространството пред НДК.

Арх.Мартин Димитров изказа мнение, тъй като е бил на общественото обсъждане на ИПГВР на София в УАСГ и там не е станало ясно относно ОУП на София, затова и сега отново задава въпроса – ще се вземе ли предвид този ОУП. Арх.Диков и Общинския съвет отдавна са решили той да не се променя. Но ОУП на София трябва да стане институция, а не закон, който да се изменя на 20 години. Трябва да се използва за преосмисляне, особено в случая с Перловска река.

Арх.Н.Баровски обясни, че ОУП и ИПГВР са 2 различни понятия. ОУП задава конкретни зони и параметри, докато ИПГВР е за усвояване на средства за следващ програмен период и конкретни проекти, за които ще се изразходват. Относно ИПГВР ще има обществени обсъждания за всички зони, какви ще са идеите и проектите, които ще се изработват. Нужна е намесата на колегията, за да провокира повече хора да участват.

Арх.Димитър Димитров обърна внимание добре да се обмисли и обсъди финансирането на проектите и по какъв начин повече от тях да достигнат до повече колеги. Всяка година Столична община има бюджет от над 1 млрд. лв. Отделно взема кредити по 50-60 млн. лв. Въпросът е - какво може да се постигне и със 100 млн.лв. и то да е качествено. Не е съгласен с досегашните действия на арх.Диков. Като пример даде последния проект за естакада. Според него средствата могат да се изразходват нормално и правилно и да има работа за архитектите. КАБ трябва да е постоянен участник, да експертизира проектите – да влезе в ролята на професионална организация. Не може градските пространства да се развиват без да се решат комуникационните проблеми. Коментираната зона трябва да се смали само до бул.Васил Левски и Ректората, като всичко в нея да придобие нов образ. Течащите в момента проекти за градинката пред НДК и Ларгото, съсипват пространствата. Резултатът е унищожената римска улица „Виа Принципалис”. Затова колегията да се концентрира изцяло в очертаната зелена зона и всичко в нея. Дава го като предложение, за чието реализиране може да съдейства с материали и др. Важното е да се изяснят и преосмислят функциите на тези градски пространства. Като примери даде градинката пред Кристал, улиците да станат безбордюрни, да няма колчета.

Председателят арх.Баровски се съгласи с мнението на арх.Димитров. Допълни, че територията на канала не трябва да се прави на части, а изцяло или въобще да не се прави.

Арх.Младенов коментира, че трябва да се обърне повече внимание на процедурите по ЗОП, да няма ограничения за проектантите. Да има ясно обособени позиции и те да се заемат от различни хора. Не е съгласен един колектив да проектира цяла зона, необходимо е разнообразие. Преди обявяване на конкурса трябва да има информация за инфраструктурата.

Арх.Баровски изясни пред членовете на колегията, че въпросите за максимално отворен и открит конкурс и за различните зони да отговарят различни колективи, са се дискутирали на общественото обсъждане. Сигнало се и да се коментират колко да са тези колективи.

От друг колега бе дадено предложение заданието задължително да покрива зоната до НДК. Като може да се раздели на 4 подзони – канала; Графа и Седмочисленици, Цар Освободител и пл.Батенберг. Не счита за голям проблем комуникационните проучвания. Който е проектирал в центъра има понятие и знания за него. Предлага в заданието и в проектите много точно да бъде показана инфраструктурата.

От присъстващите бе обърнато внимание за зоната от бул.Витоша до бул.Прага, ул.Цар Асен и бул.Христо Ботев – тяхното окаяно състояние и трудното придвижване на пешеходците.

Арх.Павел Попов попита дали ще е възможно КАБ и РК София-град да се изкажат изцяло против този проект? Като мотиви е достатъчно да се посочи казаното дотук, но КАБ има ли куража да каже, че не одобрява тези действия?

Председателят арх.Баровски отвърна с въпроса – да, съгласен е, че има порочни практики и това не е най-добрият проект, но Общинският съвет вече го е решил, колегията е изправена пред свършен факт и какво може да спечели ако се изкаже против? Ако болшинството колеги е против и желаят РК София-град да излезе с такова становище, ще го направи. Но за първи път е предоставена възможност да се даде становище преди заданието и то да се подобри. КАБ трябва да е толерантна, за да могат да продължат контактите с институциите и за следващите конкурси. Осъзнава проблемите, пред които е изправена колегията, но КАБ трябва да продължи да бъде канена на тези обсъждания.

Дадено бе предложение да се използва повода и КАБ да реагира като се противопостави на порочните практики в конкурсите и обществените поръчки.

Друго предложение бе да не се дава възможност на този начин на конфигуриране на заданието. Камарата да даде становище коя зона счита за най-представителна. Категорично против проектиране на парче и да се обърне внимание на инженерната инфраструктура.

Арх.Д.Димитров отново апелира зоната да се лимитира до – бул.Васил Левски, ул.Граф Игнатиев, бул.Дондуков, Градската градина и тя да се даде на колегията. Да не се допуска това, което е станало с Лувъра. Да има максимален брой малки обекти и да са разделени между повече екипи. Да има навременни естетизации.

Арх.Баровски обобщи – да се представи цялостна рамка и конкретни проекти с изразената им функционалност. Относно ИПГВР, София 2020 апелират към провеждане на повече дискусии по крайните квартали. КАБ също трябва да се ангажира. Заданието най-вероятно няма да включва цялата зона. Смята за важно да се обърне внимание и оптимизира цената за проектиране на кв.м.

Предложено бе комуникационните решения да се зададат в заданието. Като пример бе даден: бул.Евлоги Георгиев, Сливница, Орлов мост, Цариградско шосе – няма данни за висока вълна, което е безотговорно.

Друго предложение бе отправено за задължително довеждане до нормално състояние на централната част на града и след това коцентриране?? по периферията, да се проектира по ОУП, да се вземе предвид инфраструктурата. Да се обърне внимание на трети метродиаметър – очакват се към 3 метростанции в тази зона, не трябва да има конфликт с тях.

Арх.М.Димитров коментира, че досега колегията не е реагирала по тези важни въпроси и няма достатъчно представители в институциите. В случая може да има 2 реакции: професионално – забравя се състоянието доскоро и КАБ излиза с точно обосновано становище, защо не харесва проекта. Другото е становище за как трябва да се

вземат решения за конкурси и как трябва те да се провеждат. Да се преведе на обществеността какво точно се случва. Може да се извърши анализ и с помощ от чужбина. Да се говори с арх. Диков и заложените проекти при него. Според него в проектите трябва да участват не само архитекти, ами художници, дизайнери. Например – пейзажите в зоната може да бъдат изработени от 1 колектив. Ландшафтните архитекти да направят отделни конкурси за градинките. Смята, че бул. Евлоги Георгиев не може да се проектира на парче, тъй като е заложен в ОУП-а. За него проблем на града е Владайска река. Относно нея му е отговорено, че връзката на човека с природата не е задължителна за градска среда. При това поведение колегията трябва да е дипломатична и професионална.

Председателят обобщава – да се проведе 2 фазен конкурс: 1 – за идея, преосмисляне, концепция и оценка на средата; 2 – да не се проектира на парче.

Арх. Д. Дюлгерова коментира, че е редно София да се раздели на зони – Център и концентриране на зоните около него. По-плавно преминаване на ринговете от различни колективи – следователно и преминаване в различни архитектурни стилове.

Арх. Баровски подчертава, че държи на мнението на гилдията. Трябва да са ясни какви са изискванията на колегията. Ще съобщи веднага за следващата среща с арх. Диков.

Отправени бяха предложения за качване на по-навременна информация, както в сайта на РК София-град, така и на Централата. Отделно, ролята на КАБ да бъде във формирането на екипи. Според предпочитания отделните подзони могат да се разпределят между членовете с повече опит и идеи, не да се възлагат от арх. Диков.

Според друго мнение, не може да се разглежда бул. Витоша без бул. Мария Луиза. Трамвайните линии по Графа са излишни. Да се обърне внимание и на мобилния транспорт, на местата за реализиране на паркинги. Всичко да е обвързано с комуникационната политика.

Беше даден пример и с велосипедните алеи и тяхното лошо изработване и състояние. Затова КАБ трябва да използва случая и отворената врата - да направи анализ, в който хората да се включат с параметри на застрояване. Центърът също трябва да е затворен за автомобилно движение.

Колегията се обедини в това да се реагира относно - обектите с историческа стойност (пример: оставеният на произвола колизеум на бул. Стамболийски?). На общата концепция, на санирането на сградите, на тяхното осветяване. Да не се позволява проектирането на паркинг под площад Батенберг, за да се запази и развие площадното пространство пред Двореца. От Ларгото до Ректората да стане пешеходна зона.

Беше изказано мнение и за връзката на КАБ с повече медии, институции - като МРРБ, както и повече квоти за архитекти в Общинския съвет. Контакти с АСЕ, ЕС.

Арх. Баровски сподели, че има опасения, че въпреки професионализма на колегията, не трябва да се позволява РК да се изложи с неправилни проекти. Съгласен е, че трябва да се изискват повече данни от Софийска община – геодезично заснемане с обеми и др. Във връзка със санирането на сградите се получава разноразнообразие с програмата, тъй като ще се дават средства само за обекти – общинска собственост. В такъв случай може да се предложи на общината да намери начин за отделно саниране на фасадите. Но трябва да се включи в заданието/наложи като подход. Увери, че основните приоритети ще бъдат отразени и предложени на обсъждането.

Арх. Столаров се обърна към колегията с думите, че в това състояние София не може дори да кандидатства за културна столица. Недопустимо е пресичането на Ларгото от аутобани, но колегията го е позволила като не е реагирала навреме. Според него

разработеният проект за пешеходната част на бул.Витоша също е negliжиран. Важно е проектирането да започне с приоритетите. Един от тях е санирането на сградите, втори - пешеходните пространства, защото именно вкарването на автомобилите в центъра на София е първия главен проблем. Затова апелира, архитектите да покажат своето несъгласие. 1972г. в Мюнхен, заради организирането на Олимпиадата тогава, 1500 м от главна улица в града са били затворени за автомобили, като движението на Мюнхен се е регулирало в ринговете. Това е било предложено и от него и други колеги, но не е било прието, докато за прокарването на бул.Тодор Александров се е взело решение. Ако не е имало гражданска намеса е щял да се прокара и северен аутобан. Недомислицата за проекта за Ларгото говори за безотговорност от страна на гилдията. Допълни, че разстоянието между Университета „Св.Климент Охридски” и бул.Христо Ботев е 1600 м. Не е лесно да се наложи система от пешеходни пространства, но е необходимо.

Улица Граф Игнатиев и старите улици, запазени от Средновековието, трябва да получат своя облик. Да не се допускат непрофесионални проекти за бул.Витоша и пространството пред НДК. Да не се съсипва градът, проектиран от велики архитекти като арх.Атанас Агура, арх.Кольо Николов, арх.Владимир Роменски и др. Обръща се към Софийската колегия с пожеланието да формира своето категорично мнение за центъра на София. Завърши с думите, че културна столица не означава само да се покажат старините и историята.

Арх.Баровски сподели, че е говорил с арх.Къдрева от НАГ, която е наясно с проблемите на столицата и проблемите при оформянето на концепция. Липсват данни и информация или те не са достъпни, за да се направи анализ, поради което се е обърнала към КАБ за помощ. За ИПГВР, НЦТР са направили собствен анализ, но има разминавания и проблема остава.

Предложено бе да се инициира институционализирането на този процес.

Арх.Д.Дюлгерова поясни и, че конкурса е с финансиране по ОПРР и по приоритетна ос, която се отнася главно за настилки и изразходването на средствата са в тази насока. Санирането е жилищна политика, повече частна, с финансиране от други еврофондове.

Отделно, докато няма концепция за центъра, да не се участва в конкурса. 60 % от ОП са опорочени, както е и известно в такива случаи на кого се възлагат големите проекти. Според коментар от един от присъстващите, обхватът на зоната още не е внесен за обсъждане от Общинския съвет. Затова колегията трябва да реагира бързо.

Арх.Баровски се съгласи, като добави, че това ще е едно добро начало и на дискусии за обсъждането на останалите зони от ИПГВР. Приема предизвикателство и КАБ до май месец да реагира с концепция за кварталите, тъй като там ще са съсредоточени много проекти и е важна позицията на РК София-град и КАБ като цяло. Надява се на съдействие и занапред и очаква конкретни предложения на сайта и по пощата. Благодарни на колегите за присъствието и проведената дискусия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РК СОФИЯ-ГРАД:

.....
/арх.Н.Баровски/

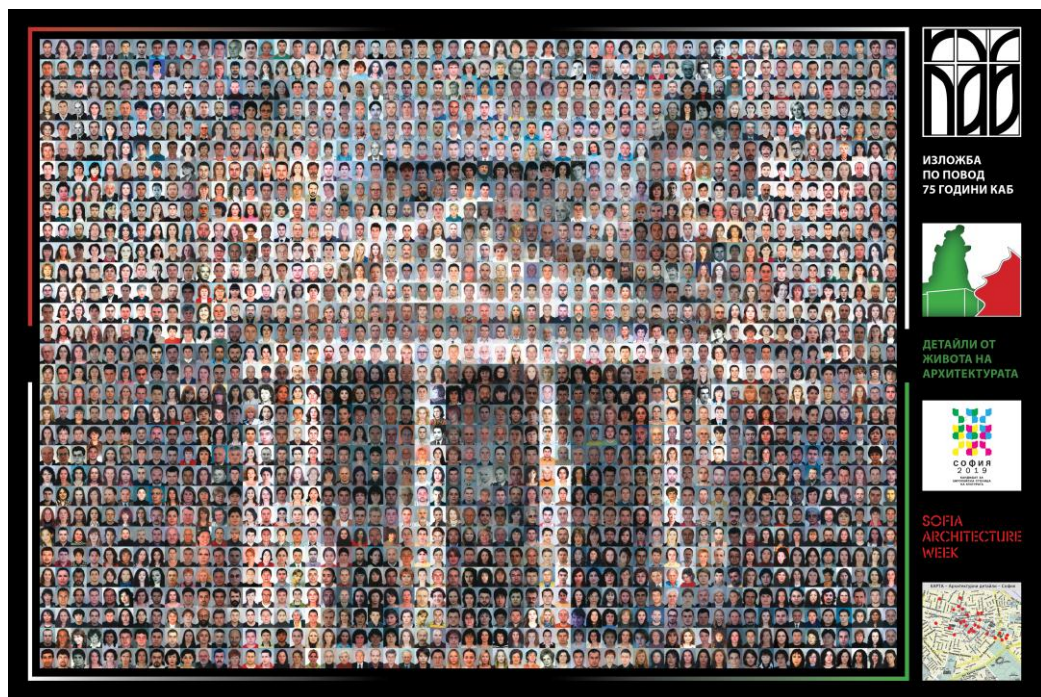
4. Тържество 75 години КАБ - снимки

5. Коледно парти на софийските архитекти - снимки

6. Изложба „Детайли от живота на архитектурата” - снимки

Приложение VI-1 – Връзки с обществеността и медии

7. Изложба на наградените проекти от Ануала Букурещ 2012 и Преглед на българската архитектура 2012 - снимки

Приложение VI-1 – Връзки с обществеността и медии

8. Ден на отворените врати - снимки

ДОКЛАД

От арх. Николай Баровски относно проведените мероприятия на РК СОфия-град към Софийска архитектурна седмица

Уважаеми колеги,

Тази година за първи път КАБ беше партньор на най-големия архитектурен фестивал Софийска архитектурна седмица. Беше избрано заедно с мероприятията към фестивала да бъде отбелязана и 75 годишнината на КАБ в рамките на софийската колегия. В рамките на фестивала бяха предвидени различни събития, някои от които организирани от централата, други съвместно между Рк София и РК Нова, трети индивидуално от РК София-град. За събитията, организирани от централата има представен доклад от зам.председателя на КАБ арх. Н. Гълъбов. РК София-град организира: 1. Гостуваща изложба на наградените проекти от годишния преглед на архитектурата на Букурещ „Anuala Bucuresti 2012” изпратена от партньорите ни – Орденът на архитектите в Румъния-филиал Букурещ заедно с наградените проекти от” Националният преглед на архитектурата 2012” организиран от САБ и КАБ; 2. Изложба-игра „Детайли от живота на архитектурата” посветена на 75 години КАБ в пространството пред НДК – съвместно с РК Нова; 3. Ден на отворените врати на архитектурата – на 24.11.2012г в НДК – съвместно с РК Нова; 4. Лекция на арх.Паоло Дезидери в панела за архитектура и музикални изкуства на Софийска архитектурна седмица с любезното съдействие на партньорите ни – Орденът на архитектите в Рим; 5. Лекция на арх. Амедео Скиатарела – председател на Ордена на архитектите в Рим пред студенти от ВСУ „ Любен Каравелов”; 6. Тристранна международна работна среща на ръководствата на филиалите на камарите в София-Рим и Букурещ; 7. Официално тържество по случай 75 години КАБ – съвместно с РК Нова; 8. Извън събитията на архитектурната седмица, но веднага след тях съвместно с архитектурния факултет на УАСГ беше организирана работна среща между ръководството на РК София-град и арх. Алфонсо Меркурио, арх. Джузепе Броня и доктор Франческо Фиермонте (OICE).

Накратко за всяко едно от събитията:

1. Гостуващата изложба „Anuala Bucuresti 2012” и наградените проекти от ”Националният преглед на архитектурата 2012”. Изложбата беше поставена във Vivacom Arthall и беше обявена като част от програмата на Софийска архитектурна седмица от 19.11 до 2.12.2012г. Беше открита на 19.11 вечер та, което беше и официалния старт на предварителната програма на SAW. Колегите от Букурещ са много благодарни за тази възможност, като на реципрочни начала на следващото издание на техния фестивал в Букурещ през юни 2013 година ще могат да участват и български проекти.

2. Изложба-игра „Детайли от живота на архитектурата“ 19.11-2.12.2012 пред НДК. За първи път КАБ прави изложба в публично пространство в София. Отзивите от изложбата са много добри. В играта томбола се включиха много хора – получени са 138 попълнени бланки, 136 от които с верни отговори. В томболата бяха изтеглени 5 души, които да получат награди.
3. Ден на отворените врати на архитектурата – 24.11.2012г в НДК. В инициативата се включиха 14 бюро на архитекти и ландшафтни архитекти които бяха готови да дават безплатни консултации и да представят професията. За съжаление въпреки широкото оповестяване на събитието в програмата на SAW и по националното радио и телевизия не дойде НИТО ЕДИН посетител. Този резултат поставя сериозни въпроси относно позицията на архитектите в обществото и вариантите за повлияване на това положение.
4. Лекция на арх. Паоло Дезидери към Sofia Architecture Week. Тази лекция беше принос на РК София-град към фестивала. Най-впечатляващата лекция от целия фестивал. Впечатлението е, че КАБ е добре да кани по-често изявени имена от международната архитектурна сцена, които да споделят опит и ноу хау с българските архитекти не само в рамките на фестивала.
5. Лекция на арх. Скиатарела пред студенти от ВСУ „Любен Каравелов“. Първоначално замислената като лекция на арх. Дезидери, беше организирана със съдействието на председателя на КАБ арх. Владимир Дамянов. Поради промяна на полета на арх.Дезидери в последния момент, гостуващият ни в момента арх.Скиатарела – председател на Ордена на архитектите в Рим пое ангажимента да изнесе лекцията. Утвърждава се мнението, че КАБ е добре да сътрудничи с университетите по архитектура, като им предоставя за лектори гостуващи и чуждестранни архитекти.
6. Тристранна работна международна среща София-Рим-Букурещ – 30.11.2012. Срещата беше планирана като съпътстваща официалното честване на 75 години КАБ в София, на което бяха поканени партньорите ни. Присъстваха арх. Амедео Скиатарела – председател на Ордена на архитектите в Рим, арх. Мирча Окинчук – председател на ордена на архитектите в Румъния-филиал Букурещ, арх. Марио Куибуш – зам.председател на ОАР Букурещ. На срещата бяха дискутирани актуални професионални въпроси и възможности за сътрудничество – проект за международен обмен „Корнелиус хертлинг“, състоянието на архитектурния пазар в различните страни, методиките за определяне на цените на архитектурните услуги, организирането на конкурси и др. Подробен доклад по тази точка ще бъде представен след изготвяне на протокола от срещата.
7. Официално честване на 75 години КАБ в София- 30.11.2012г. Тържеството беше организирано съвместно от РК София-град и РК Нова. Присъстваха над 200 колеги, чуждестранните гости, директорката на Италианския културен институт в София, представители на „Градът“ медия груп и др. За съжаление, нито един член на централното ръководство на КАБ нямаше възможност да присъства на събитието.

8. Среща с арх. Алфонсо Меркурио. Срещата беше организирана със съдействието на архитектурния факултет към УАСГ – доц.арх.Сентова. На срещата бяха дискутирани възможности за двустранно партньорство между български и италиански архитектурни бюра по местни и международни обекти.

Като заключение може да се отбележи, че като цяло участието на КАБ в Софийската архитектурна седмица беше успешно и на ниво. Партньорството и логистиката на самия фестивал направиха възможно поставянето на двете изложби на значително по-ниска цена отколкото биха били при самостоятелна организация. Прави интерес слябото познаване на обществото на архитектурната професия и неговата незаинтересованост към нея. Прави впечатление и слабата заинтересованост на колегията към архитектурния фестивал. Присъствието на членове на КАБ в отворените дискусии с главния архитект и кмета на София по важни архитектурни проблеми беше срамно малко, което по никакъв начин не би могло да помогне за издигане на позицията на КАБ в обществото. Също може да се отбележи, че КАБ няма ресурсите самостоятелно да организира архитектурно събитие от подобен мащаб. Дори за малкото на брой малки събития в организацията не се включиха повече колеги и 4-5 човека организираха и изпълниха всичко. Изводите са, че е добре да се продължи партньорството с фестивала и за догодина, но при по-ясни взаимни договорки с организаторите, като и сериозна работа още от начало с ясни цели и ангажименти на КАБ.

Арх. Николай Баровски

Председател на РК София-град към КАБ.

Приложение VI-2 – Международна дейност

1. Отчет от посещението в Букурещ

До Председателя на УС на КАБ
Арх.Владимир Дамянов

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От арх. Николай Баровски, председател на РК София-град

Оносно осъществено пътуване и среща на 05 и 06.06.2012г. с Ордена на архитектите в
Букурещ

Уважаеми г-н Председател,

По покана на Ордена на Архитектите в Букурещ и съгласно решение на Съвета на РК София-град, на 05 и 06 юни 2012г. бе осъществено пътуване до гр.Букурещ – Румъния. Командиран с право на нощувка беше арх. Николай Баровски – председател на РК София-град, а в пътуването и срещите участваха на свои разноски арх.Атанас Пл. Ковачев и арх. Емил Стоянов – членове на съвета на РК. Целта на поканата от румънска страна беше посещение на тяхното годишно архитектурно мероприятие „ANUALA DE ARHITECTURA”2012, организирано от Ордена на архитектите в Букурещ, както и среща с председателя и членове на ръководството на РК София-град. В рамките на посещението бяха осъществени следните контакти: - среща разговор със заместник-председателя на ОАР Букурещ – арх.Марио Куибус –на 05.06; - посещение на изложбата, официалното връчване на наградите и презентация в рамките на „ANUALA DE ARHITECTURA”2012 – на 05.06; - среща разговор с Председателя на ОАР Букурещ арх.Мирча Очинкуч и члена на съвета арх.Юлиус Кристеа – на 06.06.2012г.

На срещата със зам-председателя арх.Марио Куибус бяха дискутирани приликите и разликите в процеса на инвестиционно проектиране между София (България) и Букурещ(Румъния), структурата на тяхната камара(Орден) и двустранния меморандум между РК София-град и ОАР Букурещ. По-долу ще опиша предимно румънската система и най-вече различните неща, до ниво на детайлност, което беше постигнато на срещата. Проектите при тях се одобряват само от общината, като до разрешение на строеж се минава през четири нива. Самият процес на проектиране започва също като при нас с позволение от общината, като при тях устройствените проекти са по-малко предвид на това че имат одобрен цялостен план на Букурещ и устройствен проект се налага само ако има желание за различно застрояване от предвиденото. Проектите се разработват в техническа(работна) фаза само за части архитектура и конструкции. Инсталациите най-често се разработват на ниво записка и схема, само за по-специални обекти се разработват проекти в детайлна фаза. Преди внасяне в общината преминават съгласуване в пожарна и ако се налага през институцията отговорна за паметниците на културата. Особеното е, че част конструктивна се одобрява от Дирекция строителен контрол, а не от общината. Преди да се внесе в Общината проектът задължително се регистрира в Ордена на архитектите, където се издава документ, без който проектът не се разглежда. Този документ представлява комбинация от удостоверение за актуална проектантска правоспособност, регистрация на договора за проектиране и удостоверение за очаквана строителна стойност на обекта. Копия на бланката за попълване и самото удостоверение ни бяха любезно предоставени от домакините. В общината има четири нива на разглеждане на проекта. Първо ниво са архитектите, които следят за съгласуваност на прокета и частите, както и за нормите на проектиране. След това се произнася Главния архитект по отношение на градоустройственото съответствие. След него проектът се разглежда от първия заместник кмет, който се произнася в правно отношение. Разрешението за строеж се издава от кмета на Букурещ. Цената на разрешението за строеж е процент от очакваната строителна стойност на обекта – тази, която е написана на удостоверението от ордена на архитектите. Практиката там била да се пише възможно най-ниската цена (около 300 Euro/кв.м), но в момента

правят диференциране по типове сгради, тъй като при приемане на обекта се оценява и реалната строителна стойност на обекта (както е завършен) и ако има разлика общината изисква да се доплати. Друга особеност е наличието на неделима част от таксата за разрешение за строеж, която те наричат „Културна марка“. Обяснението беше за някакъв запазен текст към проекта. За съжаление не можахме да видим какво точно представлява. Тази такса е в размер на 0,2% от строителната стойност на обекта и общината я връща обратно в Ордена на архитектите или Съюза на архитектите (предварително проектантът казва към кого да се разпредели) като фонд за организация на културни мероприятия в града. Приходите на ОАР Букурещ от това перо са около 120 000 Евро годишно. „ANUALA DE ARHITECTURA“ се организира със средствата на този фонд. По отношение на ценообразуването на архитектурните услуги домакините ни отговориха, че първоначално и те като нас са направили ситема на база строителна стойност на обекта. Но в последствие явно не е била особено удобна и са направили преработка на база квадратен метър. И при тях Комисията за защита на конкуренцията не е позволила фиксирани и минимални цени. И при тях има дъмпинг, но явно не е толкова сериозен, защото не го считат за основен проблем. Усилията са им насочени по-скоро към по-строго регулиране на бройката на лицензираните архитекти на пазара, като целта е да останат само свободно практикуващите архитекти и собствениците на бюра. Смятат, че наетите архитекти не бива да имат лиценз, защото не могат да предоставят достатъчно качествена услуга в оставащото им извън работа 1-2 часа свободно време. Държавните служители при тях по закон нямат право да работят нищо частно (включително и архитектурни услуги) и съответно нямат проблем с архитекти работещи едновременно в общини и частно. Това ограничение на бройката при тях в момента е в дебат, защото от друга страна знаят, че и бюджетът на организацията така ще намалее. На въпросът за режима на проектиране на паметници на културата получихме следния отговор: Паметниците при тях са разделени на категории по важност – категория А – много важни, категория В – обикновени, категория С – групови паметници и ареали. Имат специален лиценз за проектиране само за категория А (останалите могат да се проектират от всички архитекти), като бройката на проектантите с такъв лиценз е много малка (под 100 души), защото и паметниците в тази категория са малко. Като цяло проблемите с одобряващата институция по паметниците са същите като при нас. Проблемите със забавянето на одобряването на проектите и корупцията в общините са същите като при нас, но има малка особеност. Архитектурната гилдия изключително държи на името си и не позволява никакви корупционни практики между колеги. Общо взето това е проблем на инвеститорите и те си го решават.

Малко информация относно структурата на Ордена на архитектите в Букурещ. Те са част от Ордена на архитектите на Румъния, но са самостоятелно юридическо лице. Ръководството им се състои от 25 души управителен съвет (Председател, 5 заместник председатели и членове), 10 човека дисциплинарна комисия и трима души контролен съвет. Председателят и петимата заместници формират оперативно ръководство, което може да взема определени решения. Управителният съвет заседава около 10 пъти годишно, оперативното ръководство в зависимост от нуждите (може и всяка седмица). На щат са само оперативното ръководство (Председател – 4 часа, заместници – 2 часа). Останалите членове на съвета получават възнаграждения за свършена работа по граждански договори. Ордена на архитектите в Букурещ разполагат с един офис с площ около 80 кв.м, който се помещава в Университета по архитектура и Урбанизъм. В офиса работят 10 души нает персонал, от които само главния секретар е архитект, но не е изборна длъжност. Разполагат с малка заседателна зала (за около 10 човека), която е и кабинет на председателя и заместниците. Заседанията на Управителния съвет се провеждат в зала от университета. Домакините бяха изключително любезни да ни предоставят и копие от техния годишен бюджет. Годишната вноска при тях е малко по-висока от нашата – около 150 евро. И те отчисляват 30% за централния бюджет. Регистрацията на договорите е платена – твърда сума около 20 лева. Чистият годишен бюджет за Букурещ, включително и парите от „културна марка“ възлиза на около 500 000 Евро. В Букурещ са около 3000 лицензирани архитекта. Самият град е около 2 милиона жители.

Вечерта на 05.06 посетихме „ANUALA DE ARHITECTURA“- годишното архитектурно събитие, организирано от ОАР Букурещ. Събитието е дълго 2 седмици и се състои от изложба, лекции, семинари, уъркшоп и други. За лекциите и семинарите се канят много чуждестранни гости. Всяка година събитието има

зададена предварително тема. Тази година темата беше „ЕКО- Зелената архитектура“. Изложбата е на проекти от последната година, като включва и студентски проекти. След края на събитието всяка година се издава луксозна книжка с проектите, участвали в изложбата, в тираж 500 броя. Тази книжка е много добра презентация на съвременната архитектура на Букурещ. Изложбата е разположена в сравнително голяма галерия арт-пространство, в центъра на Букурещ и в близост до Университета по архитектура, като там се провеждат и повечето от семинарите. Събитието е широко публично разгласено не само сред архитектите – на много места по центъра са окачени големи винилови реклами. Ние присъствахме на официалното връчване на наградите от изложбата, които не бяха малко. След официалната част и малък коктейл присъствахме и на лекция на бразилския архитект Гилям Сибауд. По време на официалната част бе осъществен и контакт с българка, архитект, завършила и практикуваща в Букурещ. Тази година тя е получила награда за издадена от нея книга архитектура за деца. Беше отправена покана, при желание от нейна страна да презентира книгата и в България.

На 06.06 беше проведена втора среща в офиса на ОАР Букурещ – с председателя арх. Очинкуч и арх. Кристеа, член на управителния съвет. Официално бе връчен подарък от името на РК София-град – специално закупена за целта книга „BULGARIAN MONASTERIES“ на английски език. От румънска страна ни бяха подарени каталогът от миналогодишната изложба, два броя на списание ARHITEKTURA (издание на румънския съюз на архитектите), два броя на месечният им Бюлетин, като и специално издадена от Ордена на архитектите книга – албум на проектите на техен почетен член. Обсъден беше меморандумът, подписан между РК София-град и ОАР Букурещ. Срокът му изтича през м.ноември 2012г и беше постигнато съгласие при възможност да се направи работна среща в София за обсъждане и прецизиране на текстовете му преди следващото подписване. Неофициално бе отправена покана към румънската страна да посетят честването на 75 годишнината на КАБ през есента, като това би могло да бъде удобен повод за преподписване на меморандума. Бяха обсъдени възможности за взаимни инициативи: обменни работни и официални посещения, организиране на съвместни изложби, организиране на международен българо-румънски архитектурен конкурс с подходяща тематика, инициативи за съвместно развитие на темата за екологична архитектура, уъркшопи, участие в европрограми и др. Председателят арх. Очинкуч изказа своето задоволство от проведения от колегия Ж на РК София-град международен студентски семинар в гр.Балчик, на който присъстваха и румънски студенти. Като първа стъпка към реално сътрудничество арх. Очинкуч покани РК София-град да излъчи своя награда в „ANUALA DE ARHITEKTURA“ 2013. От наша страна бе отправена реципрочна покана към ОАР Букурещ, към момент, когато РК София-град организира подобна изложба. Бе спомената и идея за подпомагане сътрудничеството между български и румънски университети по архитектура – обмен на гост членове в дипломни комисии, кратки обменни курсове в програмата. Беше обсъдена и издателската дейност на ОАР Букурещ – те имат месечен бюлетин, който до някаква степен прилича на „Арх Арт Форум“, излиза веднъж месечно, списва го външна фирма, която се занимава с издаване и на други архитектурни книги и списания. Фирмата го прави безплатно, като имат споразумение и с пощите за безплатно разпространение. ОАР издават още каталог с проектите от годишната изложба, както и други специални книги. Срещата приключи с изключително желание за реална работа и инициативи. Думите на арх. Очинкуч бяха, че сме съседни държави, а не поддържахме никакъв контакт и трябва да поработим по въпроса.

Арх.Николай Баровски

Председател на РК София-град към КАБ

2. Отчет от срещата в Рим

ORDINE DEGLI **ARCHITETTI, PIANIFICATORI, PAESAGGISTI E CONSERVATORI** DI ROMA E PROVINCIA

INTERNATIONAL MEETING IN ROME
FRIDAY, 22nd JUNE 2012
Casa dell'Architettura

PARTICIPANTS

- The Order of Architects, Planners, Landscapers and Restorers of the City and Province of Rome: *Amedeo Schiattarella – President, Livio Sacchi – Board Member, Enza Evangelista – Board Member*;
- The Order of Architects, Planners, Landscapers and Restorers of the City and Province of Turin: *Riccardo Bedrone – President*;
- Ordre des architectes d'Ile de France: *Bernard Mauplot – President, Frederique Pfrunder, Ursula Biuso*;
- Ordem dos Arquitectos - Secção regional do Sul – Portugal: *Rui Alexander – President*;
- Ordem dos Arquitectos - Secção regional do Norte – Portugal: *Josè Fernando Gonçalves – President*;
- Kammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten für Wien, Niederösterreich und Burgenland: *Katharina Fröch*;
- Chamber of Architects in Bulgaria - Sofia Branch: *Nikolay Barowsky- President, Vesselina Nikolova – Board Member*;
- Mazowiecka Okręgowa Izba Architektów: *Anatol Kuczynski – President*;
- Filiala Bucuresti a Ordinului Arhitecților din România: *Mircea Ochinciuc – President*
- Wonderland – *Daniela Patti*

TOPICS OF DISCUSSION

- Approval and signing of the documents of the previous meeting (November/Rome and March/Paris).

Updating of the main issues that are currently under debate in our professional associations:

- a) the evolution and the future of our institutions in Europe;
- b) professional fees and European directives;
- Proposal of a joint initiative
 - a) "Fashion Week" project
 - b) innovation and research project
- Professional access for "young architects"
 - a) the relationship (and the gap) between education and professional practice;
 - b) professional access, difficulties of the job market and start-up

- Wonderland - platform for European architecture. Network for exchanging experiences, information and knowledge for young Europe-oriented architectural firms.

Amedeo Schiattarella, President of the Order of Rome, introduces the participants in the event, explaining that the Order of Vienna is officially absent because it was prevented from taking part by its national order, which holds the exclusive prerogative to sign international documents. The President goes on to introduce the agenda and illustrate the documents from earlier meetings.

APPROVAL AND SIGNING OF THE DOCUMENTS FROM PREVIOUS MEETINGS

(November/Rome and March/Paris)

The letter written to the President of the ACE, Ms. Selma Harrington, is read aloud for approval and signing by all the presidents in attendance. With regard to the original document, **Bernard Mauplot** proposes that the point on equitable compensation be reviewed, holding that uniform fees cannot be set for all the countries, but that the fees should be determined at levels equitable for the situations in the individual countries.

On the other hand, he supports the principle of holding negotiations according to fixed principles, though at present there is still much discussion of the issue in France and no unified position has been reached. He goes on to address the situation with regard to fees in France, where the Ministry of Public Works has established guidelines based on the type of project to be carried out and the procedure; in the case of private projects, on the other hand, compensation is set in accordance with going market levels.

Katharina Fröch gives an overview of the situation in Austria, where, after a 6-year period in which fees were observed, a sort of catalogue has been drawn up, containing calculations of fees based on the demand and on the hours of work involved. She notes that, in the case of large-scale works, a different procedure of calculation would be in order. The catalogue in question is currently being simplified.

Amedeo Schiattarella, returning to the question of the letter, stresses the importance of using the right words to highlight the key principles. On the issue of equitable compensation, he agrees that a basic methodology should be set rather than a single, uniform fee.

Josè Fernando Gonçalves repeats that the document to be presented must be clear and concise. He also agrees that a basic methodology should be found for the fees. He raises the issue of the rules and regulations, which, having been drawn up by attorneys rather than industry professionals, do not suitably address all the specific considerations, and so this point should be given significant attention, while the references to the existing rules could eventually be eliminated.

Mircea Ochinciuc disagrees, holding that it is important to present an operative set of regulations.

Frederique Pfrunder proposes that the last point establish conditions making possible equitable compensation of European architects, as is already done in Germany and Austria, suggesting that the text of the French law already referred to (art. 1) be included.

12.15 - Josè Fernando Gonçalves points to the gap between the academic and professional

activities.

12.40 - Katharina Fröch, stresses that it is more important for the document to be signed by the regional orders than by the national ones.

Taking note of the differences between the various countries, **Amedeo Schiattarella** explains that, in a number of them, the regional orders are better informed with regard to the actual situations of their members than the national orders, which is why it is important to take advantage of their potential.

On this point, **Bernard Mauplot** emphasises that the regional orders must be a part of the national order, as opposed to taking their place.

DECISIONS

The letter to be sent to the President of the ACE is revised and corrected, at which point official copies are signed in English and French.

PROPOSAL OF A JOINT INITIATIVE

- a) Project "Fashion week"
- b) Project Innovation and research

Amedeo Schiattarella reports on the proposal made by the London Order to take part in the "Fashion Week" to be held in London in 2013 by setting up a number of showcases of firms taking part in the event. He will personally contact Mr. Boffo (architect of Riba) for further details and updates.

Before moving on to the following point on the agenda, the board member **Enza Evangelista** proposes that an on-line forum be created to facilitate communication between the orders, containing, in addition to the various documents discussed during the meetings, the related photos and minutes, plus a schedule of the meetings to come.

DECISIONS

It is decided that the on-line forum shall be in English and that the Rome Order shall see to its establishment.

PROFESSIONAL ACCESS FOR "YOUNG ARCHITECTS"

- the relationship (and the gap) between education and professional practice
- professional access, difficulties of the job market and start up

Amedeo Schiattarella illustrates the dramatic situation of young architects of Rome under 35 of age and entered in the Order (approximately 35% of the members), explaining how difficult it is for them to find openings in today's job market.

The current state of university education has certainly not improved the situation, seeing that, under the rules and regulations in force, schools tend to accept more

ORDINE DEGLI ARCHITETTI, PIANIFICATORI, PAESAGGISTI E CONSERVATORI DI ROMA E PROVINCIA

students than are necessary, inevitably resulting in a levelling of the quality of the teaching. As a result, there will be a generation of architects, in the near future, who are not fully prepared to exercise their profession to the best of their capabilities. He proposes forging closer ties between the working and academic worlds through increased practice and technical specialisation.

He also reports on the success of the Leonardo project, under which 64 young people were sent abroad this year. This excellent initiative which should be expanded, though it is not the only path that should be explored. An advisory body has been created to handle the organisation of meetings, competitions, expositions etc. while ensuring cooperation with firms and enterprises, so as to identify employment opportunities while helping the interested parties achieve the necessary level of professionals skills and know-how. He asks that those present speak of their experiences in this respect.

Bernard Mauplot explains the ways in which the situation in France differs, given that students there, before obtaining their degrees, must first complete a paid apprenticeship which leaves them with a fair amount of experience once they graduate. The number of workshops overseen by senior architects for young architects has been increased through the creation of a network of professional firms. Each month courses are organised on a variety of subjects, including the updating of computer programs, the preparation of curriculum vitae and portfolios, etc..

Booths are also set up at trade fairs where the general public can meet the architects, in order both to establish a direct tie between architecture and the public and to generate new opportunities of employment. In response to **Rui Alexanders** request for more information on this topic, **Bernard Mauplot** states that the stands are operated for a maximum period of 10 days, participation is free of charge, and the main purpose is to orient the public, with the emphasis placed primarily on young architects. In response to a request from **Enza Evangelista**, he explains the mode of operation of the Ajap (Albums des jeunes architectes et paysagistes), meaning the ministerial initiative that entails drawing up new lists on which young architects are entered following an evaluation of their work by a young jury.

Josè Fernando Gonçalves gives an overview of the situation in Portugal, which is unchanged compared to the report provided at the previous meeting. He does not foresee noteworthy modifications in the university system over the next few years, meaning that it will be incumbent upon the Order to attempt to improve a situation in which recent university graduates find themselves unprepared for the task of entering the working world. To this end, courses designed to explore the more technical aspects of the profession have been scheduled. The various initiatives carried out each year by the Order include the holding of a competition whose winner can then take part in a business exhibition, presenting his or her works to the public at a display booth. In addition, an Architecture Fair is held in October, featuring meetings, conferences, exhibitions, encounters etc..

Rui Alexander shifts the focus of attention to international programs, for which a

ORDINE DEGLI ARCHITETTI, PIANIFICATORI, PAESAGGISTI E CONSERVATORI DI ROMA E PROVINCIA

large number of requests have been received.

He reviews the state of preparedness of architects in the Porto region, pointing to the shortcomings in the technical training of young architects. He notes that a number of programs are being organised to initiate courses for the specialisation of architects in various sectors. He also points out that, in light of the presence of vast areas of abusive constructions, a pool of architects is to be selected to alleviate the situation, improving and upgrading the buildings wherever possible.

Katharina Frösch provides an overview of the situation in Austria, where two different types of departments of architecture co-exist, one that stresses theory and the other that tends to emphasise technical factors, though neither approach does much to stimulate the curiosity of students, who, facing the prospect of stiff penalties should they fall behind in their studies, tend to concentrate on what is strictly necessary. The problems brought to light include the excess number of architects compared to the actual demand for the profession, a situation for which an effective solution has yet to be found. Of note among the initiatives underway is a monthly publication with updated information on the profession, training seminars for recent graduates with established firms and the intent to organise competitions for young architects focussing on small constructions.

A significantly different situation is illustrated for Sofia by **Nikolay Barowsky**, who reports that there is very little unemployment, thanks to the balance between supply and demand. On the other hand, the gap between the academic world and the working world is as noteworthy as in the other countries.

Mircea Ochinciuc explains that the situation is fairly critical for young architects, on account of the deep-rooted crisis felt throughout the public sector, whereas the situation in the private sector shows a certain amount of improvement. Each year 2-3 major national competitions are held, though quite often the entries do not make it beyond the project stage and are never built. With respect to university studies, on the other hand, he notes that academic training (80% of graduates in architecture come from the University of Bucharest) stresses artistic training over technical preparation, creating a significant divergence with the working world.

Anatol Kuczynski reports that 50% of university graduates also have other jobs, due to the excess number of architects with respect to the demand. He also notes that it is easier for graduates of private universities to find work, thanks to the agreements that their schools stipulate with major companies and firms. This is why, even though the cost of private universities is very high, the demand for entry is very high.

DECISIONS

Having heard all these different opinions on the point in question, Amedeo Schiattarella notes that the situation of young architects is a problem of widespread social concern and proposes that a network of responses be established by making contact with the pertinent associations.

ORDINE DEGLI **ARCHITETTI, PIANIFICATORI, PAESAGGISTI E CONSERVATORI** DI ROMA E PROVINCIA

Portugal states that it is willing to serve as the site of the next meeting, which is scheduled for January-February 2013.

WONDERLAND - PLATFORM FOR EUROPEAN ARCHITECTURE.

- Network for exchanging experiences, information and knowledge for young Europe-oriented architectural firms.

Daniela Patti uses a video presentation to explain how the Wonderland platform works, undertaking projects of collaboration with international teams in order to promote inter-European exchange; specific projects involve research projects on current problems and approaches in the fields of architecture and urban design; the organisation of workshops with opportunities for projects, meetings and symposiums. The results shall be shared with both the participants and the general public through expositions and publications. The network currently features planning and design studies from Austria, Croatia, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Holland, France, Germany, Greece, Hungary, Italy, Romania, Slovakia, Slovenia and Spain, and there are plans to expand the network and to reinforce its presence in other countries as well.

President ACE Architects Council of Europe

Mme Selma Harrington

president@ace-cae.eu

info@ace-cae.eu

European Union

Lettre rédigée en accord avec les Ordres suivants

Ordine degli Architetti PPC di Roma e Provincia, l'Ordre des Architects d'Ile-de-France, Filiala Bucuresti a Ordinului Arhitectilor din Romania, Ordem dos Arquitectos Secção Regional do Norte - Portugal, Ordem dos Arquitectos Secção Regional do Sul - Portugal, Chamber of Architects in Bulgaria - Sofia Branch, Mazowiecka Okręgowa Izba Architektów, Ordine degli Architetti PPC di Arezzo, Bologna, Cagliari, Ferrara, Latina, Oristano, Parma, Perugia, Ravenna, Reggio Emilia, Savona and Torino,

Constatant la similarité des problématiques rencontrées par la profession dans les régions qu'ils représentent, et le souhait identique d'assurer l'adaptation des pratiques et des structures aux évolutions auxquelles elle doit faire face,

Considérant que:

- l'harmonisation européenne en cours a vocation à assurer un même niveau de qualification et la liberté d'établissement des architectes dans l'Union européenne, ce qui est une démarche positive,
- que cette ouverture doit s'inscrire dans un droit commun à tout l'espace européen fondé sur la défense de l'intérêt public et non sur l'intérêt marchand, ce qui n'est pas le cas à l'heure actuelle,

Insistant sur la nécessité d'assurer l'indépendance des architectes, par tout moyen, pour leur permettre de remplir leur mission au service de l'intérêt public dans le respect de leur déontologie.

Conscients de la nécessité pour le public de pouvoir se tourner vers des professionnels formés et en capacité de répondre à des exigences réglementaires et techniques en constante évolution,

Mettant l'accent sur la nature intellectuelle et éthique de la profession d'architecte en Europe.

Les ordres en présence réaffirment

- Leur engagement pour promouvoir la formation continue de leurs membres, afin de garantir à la collectivité la qualité et la compétence de la profession.
- Leur implication pour une pratique architecturale au service de l'intérêt public, au-delà de la défense d'intérêts professionnels

Pour ce faire, il est indispensable :

- que l'Union européenne déclare la reconnaissance de la qualité architecturale comme d'intérêt public. Comme cela est le cas en France via le texte de loi n°77-2 du 3 janvier 1977 sur l'architecture :
"Art. 1er. - L'architecture est une expression de la culture. La création architecturale, la qualité des constructions, leur insertion harmonieuse dans le milieu environnant, le respect des paysages naturels ou urbains ainsi que du patrimoine sont d'intérêt public."
- Que soient reconnus et actés les principes déontologiques de la profession en Europe
- Que soient prises en compte les spécificités des prestations architecturales dans l'élaboration des politiques et législations européennes, notamment en matière de marchés publics
- Que soient définies les conditions permettant une rémunération équitable des architectes en Europe, comme cela existe aujourd'hui en Allemagne et en Autriche.

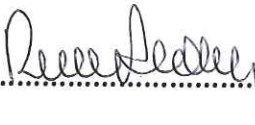
Rome, 22.06.2012

Ordine degli Architetti PPC Roma e Provincia
Amedeo Schiattarella

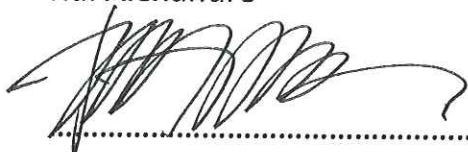
Ordre des architectes d'Ile de France
Bernard Mauplot

Bernard Mauplot

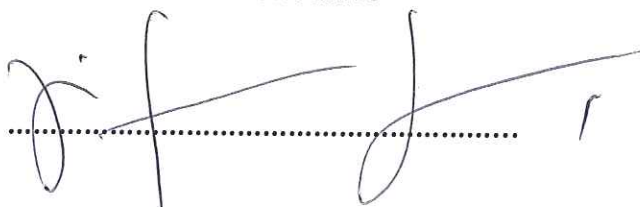
Ordine degli Architetti PPC Torino
Riccardo Bedrone

.....

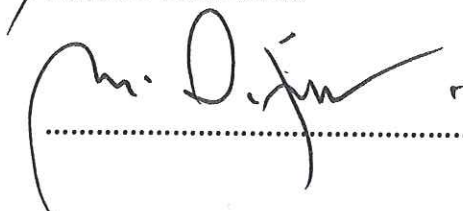
Ordem dos Arquitectos - Secção regional do Sul
Rui Alexandre

.....

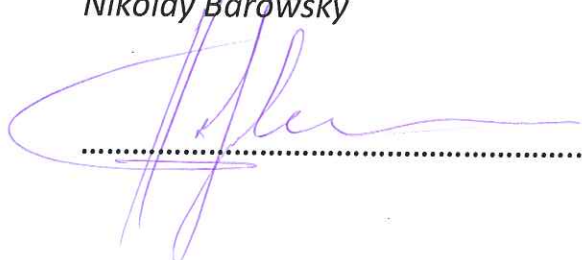
Ordem dos Arquitectos - Secção regional do Norte – Portugal
Jose Fernando Goncalves

.....

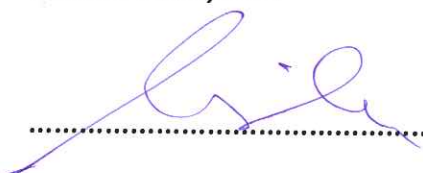
Ordinul Arhitecților din România - Filiala București
Mircea Ochinciuc

.....

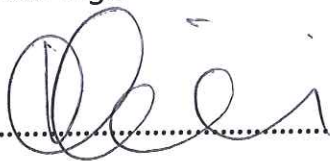
Chamber of Architects in Bulgaria - Sofia Branch
Nikolay Barowsky

.....

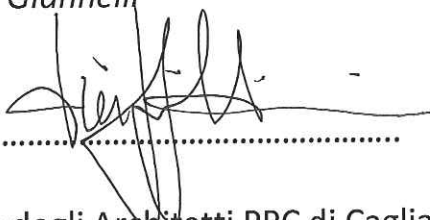
Mazowiecka Okręgowa Izba Architektów
Anatol Kuczynski

.....

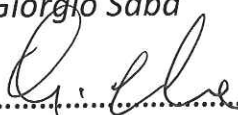
Ordine degli Architetti PPC di Arezzo
Paola Gigli

Ordine degli Architetti PPC di Bologna
Giorgio Giannelli

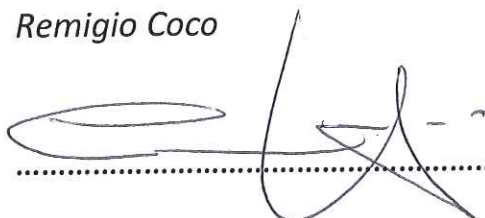
Ordine degli Architetti PPC di Cagliari
Giorgio Saba

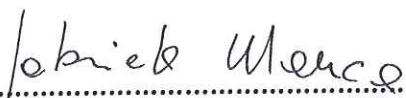
Ordine degli Architetti PPC di Ferrara
Gianni Pirani

.....

Ordine degli Architetti PPC di Latina
Remigio Coco

Ordine degli Architetti PPC di Oristano
Gabriele Manca

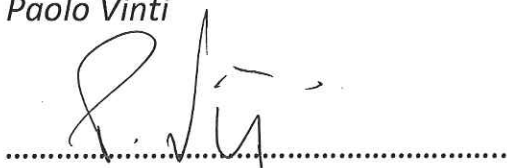

Ordine degli Architetti PPC di Parma
Alessandro Tassi Carboni

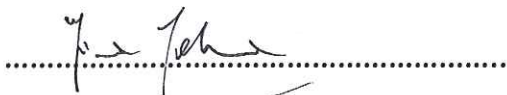
Ordine degli Architetti PPC di Perugia

Paolo Vinti

Handwritten signature of Paolo Vinti in black ink, written over a horizontal dotted line.

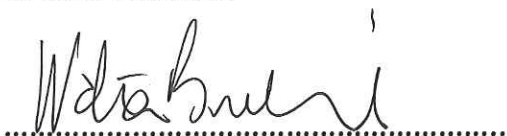
Ordine degli Architetti PPC di Ravenna

Gioia Gattamorta

Handwritten signature of Gioia Gattamorta in black ink, written over a horizontal dotted line.

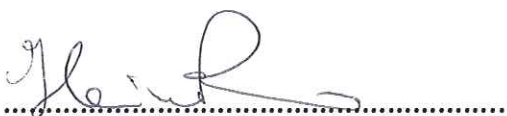
Ordine degli Architetti PPC di Reggio Emilia

Walter Baricchi

Handwritten signature of Walter Baricchi in black ink, written over a horizontal dotted line.

Ordine degli Architetti PPC di Savona

Ilaria Becco

Handwritten signature of Ilaria Becco in black ink, written over a horizontal dotted line.

До Председателя на УС на КАБ
Арх.Владимир Дамянов

До Съвета на РК София-град
Към КАБ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От арх. Николай Баровски, председател на РК София-град
и арх. Веселина Николова,
член на съвета на РК София-град към КАБ

Относно: Участие в международна среща в Рим,
организирана от Ордена на архитектите на Рим и провинция
22. юни 2012 година, Дом на архитектурата

Уважаеми г-н Председател,
Уважаеми колеги,

В изпълнение Заповеди № 68 и №69 от 14.06.2012г. на КАБ - и на подписания меморандум за сътрудничество с Ордена на архитектите на Рим и провинция – www.architettiroma.it, от 21 до 23 юни 2012г., посетихме Рим, като група в състав: **арх.Николай Баровски** – председател на Съвета на РК София към КАБ, **арх.Веселина Николова** - член на Съвета на РК София към КАБ - работната група за международна дейност.

Целта на пътуването беше участие в трета регулярна среща на Председателите на регионални колегии в европейските столици и големи градове, по инициатива на Ордена на архитектите в Рим.

В работата на срещата се включиха следните участници:

Регионална организация	Председател	Представител	За контакти, E-mail:
Орден на архитектите на Рим и провинция	Амедео Скиатарела	Енца Еванджелиста, Ливио Саки	architettiroma@archiworld.it
Орден на архитектите на Торино и провинция	Рикардо Бедроне		riccardo.bedrone@polito.it
Орден на архитектите на Ил дьо Франс	Бернар Мопло	Фредерик Пфундер, Урсула Биузо	président@architectes-idf.org missions@architectes-idf.org
Орден на архитектите на Португалия, Южна регионална секция	Руи Алехандре		presidencia@oasrs.org
Орден на архитектите на Португалия, Северна регионална секция	Жозе-Фернандо Гонсалвеш		presidencia@oasrn.org

Камера на архитектите в България, Регионална колегия София град	Николай Баровски	Веселина Николова	kab_sofia@abv.bg
Орден на архитектите на Румъния, филиал Букурещ		Михай Дуцеску	oarbuc@rdsmail.ro
Камера на архитектите и инженерите-консултанти във Виена, Долна Австрия и Бургенланд		Катарина Фрьох	elfriede.huber-hochradl@arching.at
Камера на архитектите в Полша, Мазовиецка окръжна камера		Анатол Кучински, Лукаш Горзински	mazowiecka@izbaarchitektow.pl lukaszgorzynski@gmail.com
„Уондърланд“ Груп		Даниела Пати	d.patti@ceit.at

Бяха представени материали от RIBA, с извинение за отсъствието на техният представител. Беше поднесено извинение от ръководствата на ордените на архитектите на Испания от Мадрид и Барселона, които не могат да участват по икономически причини. По организационни причини се отказва от участие председателката на Ордена на архитектите на Белгия, Брюксел.

Срещата протече по предварително предложената програма:

1. *Одобряване и подписване на документите от предишните две срещи (Ноември/Рим и Март/Париж)*
2. *Обновяване на главните водещи теми, които към момента се обсъждат в професионалните организации:*
 - А) *Развитието и бъдещето на нашите институции в Европа*
 - Б) *Цени на архитектурните услуги и Европейските директиви*
3. *Предложение за съвместни инициативи:*
 - А) *Проект „Fashion week“*
 - Б) *Проект за иновации и изследване*
4. *Достъп до практикуване на „младите архитекти“*
 - А) *Връзката (и разрывът) между обучението и практикуването на професията*
 - Б) *Достъп до практикуване, трудности при започване, а и изобщо на пазара на труда*
5. *Wonderland – платформа за европейска архитектура. Мрежа за обмен на опит, информация и знание за млади европейско-ориентирани практики.*

В началото бяха представени **проекто-документите (две декларации)**, които да бъдат обсъдени и подписани. Първият документ е Декларация към г-жа Зелма Харингтън – Председател на АСЕ, относно искане за европейска директива регулираща важната роля на професията архитект, като обществено значима, регулация на заплащането на труда на архитектите.

- От Ил дьо Франс и Париж – арх.Бернар Мопло на място предложи допълнен документ на френски език. Те искат механизъм за определяне на цените в зависимост от качеството на предоставяната услуга.

- По предложение на арх.Николова в текста на писмото-декларация бе включен цитат на член 1 от френския Закон за архитектурата n°77-2/3.януари 1977г, който в предложението проект за декларация бе само упоменат.

- Арх.Катарина Фрьох от Виена даде за пример австрийския правилник (раздаден като книжка), който съдържа 140 страници описания на видове работи в проектирането по всички специалности, диаграми, примерни съдържания на проекти и речник. Това го прави доста обемен и арх.Фрьох спомена, че е нужно и по-съкратено издание. Не във всички държави дейностите, описани в този

правилник са регулирани. В Австрия и Германия архитектите извършват изключително широк спектър дейности и това е важно за тях.

- Във Франция също са разширили дейностите на архитектите – станали са почти като консултанти. Искат да има скала, която да оценява и тези новопридобити умения.

- Португалските архитекти искат и малко регулация на самата архитектурна дейност.

- Арх.Скиатарела обобщава, че целта е да се хармонизират различните скали и да бъде въведена единна европейска скала за заплащането на архитектурните услуги. **Трябва да има система - единен метод на оценка, а не цена.** Като вметка беше представена разликата в почасово заплащане в различните държави (В Австрия е 85 Евро на час). Европейските законоотворци са предимно юристи, които не могат да влязат в дълбочина на проблемите на архитектурната професия. След допълнението писмото до ACE бе подписано от присъстващите председатели на регионални организации. Копие от документите са приложени към отчета.

Разговорът продължи с темата **какво се случва в професионалните организации на различните държави и нужни ли са асоциациите на архитектурите организации.**

- В Полша държавата се опитва да дерегулира архитектурната професия, комисията за защита на конкуренцията им е наложила сериозна глоба за методика на минимални цени.

- В Румъния нямат аналог на нашата ограничена правоспособност. Завършилите архитектура получават възможност да практикуват при архитект с не по-малко от 5 години стаж. За получаване на правоспособност държат изпит, но той не е особено сложен и 90% го преминават успешно, което води до ниско ниво на проектантите на пазара.

- В Португалия имат една национална камара и две регионални организации – северна и южна. Имат проблеми между регионалните организации и националната. Търсят стратегия за решение на въпроса. Националната им организация се занимава с политика и високи нива на контакти, регионалните се занимават с проблемите на архитектите. Имат 2 от 12 гласа в Управителния съвет и не могат да си наложат проблемите за решаване. В Северна Португалия имат продължаващо обучение за архитектите. Посещаемостта е много висока, когато темите са технически, законодателни и цени. Университетите са на „литературно“ ниво спрямо практиката – липсва им техническото обучение, необходимо за практикуване.

- В Австрия архитектите и инженерите са заедно в една камара и инженерите се опитват да обсебят архитектурните дейности. Строителите от своя страна също искат да изземат дейности от сферата на архитектите. Във Виена са съсредоточени най-големите строителни фирми и камарата се опитва да поддържа добър контакт с тях. Правят задължително обучение Longlife learning за повишаване качеството на архитектурните услуги. Това обучение е платено и струва по около 2000 евро на човек. 90% от архитектите са избрали обучение как да работят с методиката. Университетите имат проблеми със сертификацията, защото правят много различни специалности. Малка държава – всичко е основано на лични контакти. Направили са проучване и са установили, че хората не знаят в какво се състои работата на архитектите. В следствие на това са изработили платформа между политиците и архитектите за културно обогатяване на регионално ниво. В Австрия камарата е част от пенсионната система и затова членството е скъпо. Това участие вече е станало нерентабилно и искат да се освободят от него. Нямат дъмпинг. Предпочитат да оставят нископлатения обект на друг проектант отколкото да работят на загуба. Работещи на заплата в архитектурен офис не могат да бъдат активни членове на камарата. Печатният орден и ценовият правилник на Камарата на австрийските архитекти и инженери е приложена към отчета.

Вторият документ от срещата в Париж, разглеждан на тази среща е **декларацията относно обществените поръчки**. Дискусията по него започна с въпроса уместно ли е регионални организации да изготвят подобен документ, представителката от Белгия на регион Брюксел е отказала участие по тази причина.

- Арх.Скиатарела изтъкна тезата, че зад регионалните организации стоят реални проектанتي с проблеми, а в почти всички държави има проблем с комуникацията и взаимната информираност между регионални и национални структури. Представителите на Италия на национално ниво дори не присъстват в работните групи в европейската комисия.

- Председателят на регион Ил дьо Франс с център Париж потвърди тезата на арх.Скиатарела, че и при тях положението е същото. Той изрази мнение, че документите, които се изготвят трябва да са по-умерени, за да може да помогнат и затвърдят позициите на националните представители, а не да изпаднат в противоречие с тях.

- От RIBA бяха подготвили и изпратили обстоен материал относно обществените поръчки, но поради изключително големия му обем и липсата на представител от тяхна страна да обобща предложенията разглеждането му остана „за домашно“.

- След дискусия се стигна до решението да се подготвят и подпишат представените документи (едната декларация към момента само на френски език, като допълнително ще се подпише английски вариант).

Проект „Fashion week” като предложение за съвместна инициатива идва отново от RIBA. Те имат събитие в рамките на „Fashion week”, в което 10 модни бутика дават възможност на 10 архитекта да променят дизайна на витрините им. Идеята е да се включат и други държави и архитектите да се разбъркат международно, може да се направи и като конкурс. Последва дискусия по тази идея.

- ОАР има контакти с асоциацията за висша мода „Alta Moda Roma”, марката Gucci е заявила интерес.

- В Португалия имат подобен конкурс, който ще се състои през есента, но той е по-общ – за редизайн на витрини на различни обикновени търговски обекти. Имат и национална награда, в която желаят да се включат още чужди архитекти.

- Виена и Братислава едновременно организират „architectural open days” – дни на отворените врати на архитектурните офиси. Според представителката на Виенската камара участие в проекта „Fashion week” може да принизи архитектурата до декор и да изпрати грешно послание. След дискусията първоначалната идея за „Fashion week” не бе напълно подкрепена в предложения вид, като не особено практична за другите държави, особено по-малките.

Втора идея на RIBA - да се направи **европейски проект за архитектурни иновации** – екологична и енергоефективна архитектура, като се кандидатства за финансиране от ЕК. Може да се направи конкурс или по-широко събитие – workshop. Тази тема остана не напълно коментирана, въпреки, че всички присъстващи изразиха подкрепата си.

След дискусията по предложенията за съвместни инициативи се стигна до идеята да се организира форум на групата, където всеки участник да напише какви събития организира в своя периметър и по какъв начин може тези събития да прераснат в международна мрежа, организирани едновременно в различни градове и държави. В този форум могат да се обсъждат и темите на срещите.

Следобедната сесия започна с темата за **достъпът до професията на младите архитекти**. В темата се включва и „дупката” между образованието и практикуването.

- В Рим безработицата сред младите архитекти вече е станала социален проблем и затова орденът е изключително загрижен по този въпрос. На година се дипломират 700 млади архитекти, а нивото непрекъснато спада, понеже бюджета на университета зависи от броя на дипломантите, а не от качествата им. Към момента по програма Leonardo са изпратили повече от 64 млади архитекти в чужбина и сега желаят да изпратят 80. Преди 4 години са изпратили млади колеги във Варшава и двама още работят там. Опитват се да насърчават младите да си споделят опит – малко хора го имат, а и остава скрит. Програмите им за действие включват както млади архитекти, така и млади архитектурни бюра. Подкрепят самоорганизираната се група „Consulta” за организиране на изложби и срещи на младите архитекти с младите предприемачи. Смятат, че възможностите за решение на проблема са предимно в международното ниво на практика. Правят обучение на млади архитекти по етика на професията, интернационален стандарт на чертежи, технически английски език.

- Париж и регион Ил дьо Франс – за млади архитекти се считат тези на възраст между 24 и 30 години, а около 35% от архитектите са на възраст 30-40 години. Обучението в университетите е много различно, колегите се научават най-вече в практиката. Повечето от завършилите архитекти не стават членове на камарата. Тя от своя страна има редица дейности за подпомагане на млади архитекти. Имат установени връзки с агенциите за работа, организират срещи за обмяна на опит с по-възрастни колеги, както и уъркшопи с водещи утвърдени проектанти. Правят се и отворени международни уъркшопи. Имат инициатива в рамките на парижкия панаир – организира се маса за архитектура, където млади архитекти могат в рамките на 4-5 минути да дават професионални консултации. По този начин промотират професията архитект, като понякога така се намират и клиенти. Системно изграждат репутация към архитектурата чрез организиране на малки архитектурни изложби в обществени пространства. Министерството на Културата всеки две години прави конкурс за млади архитекти с възлагане на сравнително голям договор и издава албум на архитектите и паркоустроителите. Имат групи за психологическа подкрепа за споделяне на първите опити в „занаята” и в пазара на труда.

- В Португалия обучението е прекалено концентрирано в културно и инструментално ниво и младите архитекти не са подготвени за практикуване на професията. Смятат, че няма достатъчно работа за толкова архитекти в Европа, и че това трябва да се обяснява на кандидатстващите и студентите („the passion to be an architect”). Студентите, излизайки от университета нямат представа колко широко може да е полето за работа на архитекта и камарата помага за разясняването. Помагата също с информация какво трябва да знаят, за да работят зад граница. На година в Португалия дипломират по около 1000 архитекта (за 10 милиона население имат 19400 лицензирани

архитекта). Имат два проекта за подпомагане на младите практикуващи. Първият се казва „публични архитектурни услуги“ и представлява специален проект на общината и социалната система за узаконяване на голямото количество незаконни постройки, заели големи площи. Ниски цени, но все пак работа, а социалната система помага на собствениците все пак да платят услугата. Към момента тази програма е спряна. Имат проект „Консултант“ за млади архитекти.

- В Австрия проблем е голямото разнообразие на архитектурни училища и системи. Тези, които са учили по по-техническата система се реализират по-добре. Имат търгове за малки обекти без допълнителни условия – само с лиценз. Имат вестник, който излиза на 3 месеца. Получихме априлския брой за 2012г.

- В Букурещ имат безплатни мениджмънт, юридически и професионални консултации за млади архитекти. Има изпит, който издържат около 90% от кандидатстващите за членство.

- Представителите на Варшава и Мазовиецка област съжаляват, че тяхната камара не прави нищо за младите архитекти. Около 50% от завършващите не се реализират като архитекти. Безработицата в Полша е около 20%, а сред младите архитекти е около 40%. Парадоксът е, че завършващите частните университети са по-добре пласирани, защото получават логистична помощ от университета за намиране на работа. В началото държавните университети са давали по-добро обучение като качество, но сега нещата са се изравнили. През годината има две сесии на изпитите, за кандидатстване в камарата и около 200 души годишно издържат. Смятат, че камарата по-скоро да разширява възможностите за работа на всички архитекти, отколкото да мисли за младите. Имат два вида обучение – art design (предимно интериор) и engineer design (сгради), като са им много проблемни интериорните, защото им липсват базови познания за професията.

В срещата участва Даниела Пати, която представи **международният младежки архитектурен проект Wonderland**, базиран във Виена. Група млади архитекти от Виена започват със самостоятелно организирани изложби, като постепенно разрастват мрежата до международна. Съществуват вече 10 години. Имат издадена много успешна книга с полезни съвети за практикуване в рамките на ЕС (добря идея би била да се осигури възможност за разпространението на тази книга и у нас). Организират конкурси, speed dating срещи за обмен на опит и други. Търсят предложения за места за конкурси за 2013та година. За тези места ще се организират конкурси за идеи, като те организират всичко и намират фондове за финансиране на конкурса. Работят с австрийски, европейски и частни фондове. Не печелят от организацията. Вече имат някои запитвания от техни членове от София. За членове приемат млади архитекти (до 35 – максимално 40 години). На срещата се обсъждаха и възможни идеи за съвместни инициативи на Wonderland и регионалните колегии на камарите в големите европейски градове. За повече информация за проекта – www.wonderland.cx projectspace@wonderland.cx.

Като финал на разговорите бе обсъдена дата и място за следваща среща. Очаква се тя да бъде октомври месец. Съществува възможност София да бъде домакин на тази среща, във връзка с празнуването на 75 годишнината на КАБ. На председателите или представители на всяка организация-участник поднесохме подарък юбилейно издание - годишен календар на КАБ.

Извън официалната програма се срещнахме с арх. Лучила Бриньола и арх. Джорджо Мирабели, които участваха в Триеналето на архитектурата в София през май и поднесоха книги, илюстриращи съвместната им практика. На срещата присъства и г-н Стефан Дойчинов, представител на ОАР в България.

Приложения:

Съгласно текста

Арх.Николай Баровски

Председател на РК София-град към КАБ

Арх. Веселина Николова

Член на Съвета на РК София-град към КАБ, международна дейност

3. Протокол от тристранната среща София-Рим-Букурещ

Chamber of Architects in Bulgaria – Sofia Regional College

MINUTES

of the International Meeting of Architects, held on November 12th 2012

Today, 12th November 2012 in the city of Sofia, at No 11.Krakra Str., from 4.00 p.m. an international meeting of architects was held.

The meeting was organized by the Chairman of Sofia Regional College of the Chamber of Architects in Bulgaria, who invited architects from Italy (The president of the Orden of the architects of Rome) and Romania (The president and vice-president of the Orden of architects of Bucharest) to exchange views on the following matters:

1. Practical steps and measures for implementing EU educational projects, which support participants in further training activities for improving skills and qualifications that will facilitate personal development and participation in the European Labour Market.
2. Approaches in defining prices for architectural services.

The meeting was attended by, as follows:

1. arch. Amedeo Schiattarella (AS) – President of the Orden of architects of Rome, Italy
2. arch.Mircea Ochinciuc (MO) – President of the Orden of architects of Bucharest, Romania
3. arch.Mario Kuibush (MK) – vice-president of the Orden of architects of Bucharest, Romania
4. Stefan Doychinov (ST) – “D&F Consulting”,Bulgaria, representing the contact with the Italian partners
5. arch. Nikolay Barovsky (NB) - President of Sofia regional College of the Chamber of architects in Bulgaria
6. arch.Vesselina Nikolova (VN) – Member of the committee of Sofia regional branch of the Chamber of architects in Bulgaria
7. arch.Aleksandar Assenov (AA) – Member of the committee of Sofia regional branch of the Chamber of architects in Bulgaria
8. Krassimir Yazov (KY) – vice-president of Sofia regional College of the Chamber of architects in Bulgaria

NB, as Chairman of Sofia Regional College of the Chamber of Architects in Bulgaria, opened the meeting and welcome all the attendees.

The quest - participants passed congratulations for the 75th Anniversary of the Chamber of Architects in Bulgaria.

NB gave start to the discussions concerning point No1 of the Agenda.

VN outlined how important is each one of the participants to share his views and experience in the implementation of EU projects for education and training of young architects. The exchange of understanding and experience from Italy and Romania will be very helpful in paving and shortening the way for young Bulgarian architects to the benefits of these programs.

AS expressed his readiness to advice on the best practices for applying EU projects as Leonardo da Vinci, Cornelius, etc. One of the main goals of these projects is to establish networks that will work in complementary areas or to use their combined. That is why, young architects from any one EU member-state may improve its knowledge and qualification in recognized architects studios.

In order to undertake a proper and true selection of the young people, first, it is very important to prepare open, clear and honest rules for such a selection; second – to choose only the persons who exactly respond to the rules and to make only with these people personal meetings. The personal meetings help a lot for making the right selection, because the individual motives and interests become clear, as the preferable country and/or studio. This a guarantee for the choice of the true people. Of coarse, we can support initially Sofia Chamber in undertaking these actions and ensure the right connections, contact points. For example, Rafaela could join your team.

MK asked for the funding of these activities and whether the process is described in written.

MO questioned who has to care for results and take the decisions, when money are provided.

AS was clear that chambers should play the leading role. Poland has already experienced the model, as well as other EU countries. He suggested to be partner of Sofia Chamber and get some arch staff

MO was interested whether young people can be send to different countries?

AS was convinced that its better to send better 10 than 9 persons.

NB Funding is Euro 10 000 and it is very important to develop properly the process.

VN shared concerns that some of the information provided officially is not quite clear when sending young architects aboard for 6 months.

NB asked to receive information and results for old projects, expectations and realization of such old projects.

AA suggested to share and send examples from our projects.

MO idea is to send the best 10 persons, winning the first 10 places in a competition between the architects from Sofia and Bucarest, selected by a the professional jury.

KY considered “Pecha Kucha” format as applicable.

AA commented that such a format for short presentations is appropriate and will help young architects to introduce all the competitors and know each other.

NB announced a short break.

NB gave the floor for discussions on point 2 of the Agenda.

NB shared information about the different approaches in defining the price for architecture services. EU promotes effective competition between architects and support the understanding for market based prices.

The fees of Bulgarian architects are calculated in compliance with a Methodology and represent % on the basis of the square meters of the building or costs of the construction. It is our intention to prepare new rules open to the competitive environment.

AS In Italy, prices are set freely by the architects. Where there are public bids - then the price is the price of the winning bidder. If there are complaints the court has the decisive role for the bid.

MK In Romania honorary recommendations are applicable. There are not good sign for healthy competition; the role of the Chamber is strong, providing stamp for participation in projects. A better regulation is needed for the dealers in an open market.

AS Same issues were discussed in Paris. The problem is that EU promotes competition. But what is happening with architecture, as EU is not Dubai!? If we follow the motto “we want to compete” shall we be like UK or USA!

AA There are several principle issues that are set out by the Laws – the responsibility/liability of architects, including during the phase of exploitation of the building.

AS The project has a value and the responsibility has to be restricted up to this value, bearing in mind that a lot of certificates are also issued. The constructor should be responsible for the structure.

NB What about the concourses, the participation of chambers, public and private?

MK We have to prepare the tender documentation and undertake all clumsy works. In order to ensure competition things have to be developed properly and very fast.

AS In Italy competition is fact. The public administrations are obliged to participate.

AA There are no good competition practices in Bulgaria, please help us with your rules, exactly your rules.

AS The real problems are with commissions, lobbies, and selections. Really good selections should be ensured, not by local, but even by nationality jury. Independent experts have to write the competitions rules and programs and be responsible for that. Of course, there are examples for poor competition from Italy, too, as elsewhere. Then the judicial system should interfere.

NB Architect Kovachev's idea is to make a local network for share the new competitions.

AS Publications for the new competitions are free of charge and usually they are open. I am ready to share.

As no one of the participants expressed desire to take the floor the Chairman closed the discussions and thanked the attendees for their active input.

NB invited the participants to the cocktail party for the 75th anniversary of the Chamber of the Architects in Bulgaria.

.....

Nikolay Barovsky,

Chairman of Sofia Regional College of the Chamber of Architects in Bulgaria

4. Среца с арх. Алфонсо Меркурио

